

## LIBER ARBITRU

*de Diana Alzner*

### Secțiune 1.01

— Doamnă, vă rog să mă ascultați cu atenție, este în interesul dumneavoastră. Dacă închideți telefonul, nu veți mai fi contactați niciodată. Dacă puneți întrebări, discuția noastră a luat sfârșit.

— Vă fac o ofertă pe care o puteți accepta sau refuză. Fiul dumneavoastră a murit acum un an. Doriți să-l primiți înapoi cu tot ceea ce implică asta? Noi vi-l putem restitui. Nu este vorba de clonare sau de sosii. Îl vom aduce chiar pe el, pe Victor... Victoraș... doamnă. Trebuie să-mi dați un răspuns acum pe loc.

— ...Oh! Da! Sigur că vreau! Da.

Legătura telefonică se întrerupse. Femeia căzu pe scaunul de alături tremurând. Victoraș! O, doamne! Victoraș. Numele suna mai dulce decât orice pe lume. Nu mai îndrăznise nici să-l rostească de-atunci, fiindcă începea să plângă nestăpânit. Cum ar fi să-l audă tropăind pe hol, venind în fugă la bucătărie ca să-i arate ce-a desenat? Să-i zică „Mami” cu glasul acela suav... Bineînțeles că-l dorea înapoi. Nu pentru asta se rugase chiar și-n somn?

— Dragă, cine-a fost? Ce s-a întâmplat?

— Nu știu. A spus... a spus că pot... nu-mi vine să cred!

Anton împături ziarul. Elvira iarăși plângea! Privi umerii mici ai femeii zguduindu-se. Și el se simțea sfârșit, dar se cuvenea să fie tare ca s-o susțină pe ea. Obosise.

— Am crezut că am reușit să trecem de ce-a fost mai greu.

— Să trecem? Vom trece vreodată? hohoti Elvira.

— Nu, sigur că nu. Dar știi că am stabilit că viața merge mai departe indiferent de durerea noastră... Putem avea alt copil, Elvira...

— Crezi că-l pot înlocui pe Victoraș? E o piesă de schimb?

— Pentru Dumnezeu! N-am vrut să spun asta! De ce ești rea? Cine era la telefon?

— Chiar nu știu. Dar au spus... că-l pot aduce pe Victor înapoi...

— Ce porcărie! Nesimțții dracului! Să-și bată joc de suferința oamenilor!

Elvira tăcea într-un fel anume. Știa el tăcerea asta! se gândea la ceva. Parcă vedea cum în capul ei germinează o idee.

— Tu i-ai crezut! izbucni exasperat.

— Dacă nu speri nesperatul, nu-l vei întâlni.

— Mai lasă-mă cu citatele din cărți! Asta e realitatea. Crudă. Nu vise și prostii.

— Deci tu n-ai vrea... Nu l-ai vrea înapoi pe băiețelul meu... Adu-ți aminte cum te prindea cu mânuțele de după gât și zicea: „Tati, tati al meu!” Ții minte c-a făcut febră când ai plecat patru zile la perfecționare? Și când te-ai întors ți-a prins picioarele în brațe, la ușă... Mai știi?

Anton simți iar gheara aceea în gât. Sufocându-l.

— Taci! gemu cu gura uscată. Taci!

— Vezi? și-n glasul ei răzbătu o ușoară undă de triumf. Nici tu nu poți îndura.

Anton își dădu drumul pe canapea. Se simțea vinovat. Era vinovat că nu-și putuse ajuta fiul. Boala subțiasse trupușorul drăgălaș până devenise transparent; până durerea se vedea pulsând prin oasele de sticlă, până nu mai putuseră îndura suferința lui. De ce? îi venea să urle la Dumnezeu, să-l scuture, să-i arate: vezi ce-ai făcut?! La ce ți-a folosit suferința unui copil fără vină? Ți-a adus satisfacție, te-a mulțumit?

Ființa aceea firoasă, ca orice înger, va consimți să le dea înapoi ceea ce înghițise?

Anton își închise ochii fierbinți de lacrimi. Cum să fie cu puțință? Așa ceva nu se văzuse niciodată. Iisus înviase? Din toată inima spera că da. Ar fi creat un precedent. Era conștient că felul cum înțelegea el religia era mult prea personalizat. Duhovnicul la care merseseră după... după ce Victor s-a stins... i-a spus că nu pot face târguri cu Dumnezeu; să se încline și să creadă, să spere.

Să spere ce? se întrebese în mașină la întoarcere cu Elvira mută și distantă pe locul din dreapta lui. Și iată! Dacă ASTA era ceea ce trebuise să spere? Se întâmplă minuni! Se întâmplă minuni?

Suspină răgușit cu fața în palme. Dumnezeule! se trezi rugându-se Aceluia care îi luase fiul.

— Elvira... Și ce ți-au spus? Ai acceptat, da? Ce răspuns ți-au dat?

— S-a întrerupt.

— Bineînțeles.

Elvira se ridică palidă că nevasta lui Lot când se transformase în

stâlp de sare:

— Mă duc să-ți calc o cămașă pe mâine.

Anton știa că se duce în celălalt capăt al casei doar ca să bocească netulburată. Avea să mai fie vreodată femeia veselă și plină de viață de care se îndrăgostise?

Se îndreptă și el spre micul bar din mijlocul servantei. Nu mai era nimic de băut decât gin. Își turnă un pahar. Ea avea să devină neglijentă, cenușie, tristă, șleampătă. El va începe așa, ușor, să bea câte-un păhărel. Să întârzie acasă; să se uite după alte femei. Chiar să aibă aventuri ocazionale. Ea va fi arțăgoasă și bănuitoare. Se vor certa tot mai des, neputându-se ierta unul pe altul și fiecare pe sine însuși. După aia, nici nu va mai conta dacă vor rămâne împreună sau se vor despărți... Viața lor fusese terciuită, călcată în picioare de toanele sorții. Amin!

Dădu paharul pe gât. Atunci se auzi soneria de la intrare.

— Toni, răspunzi tu?

Descuie, trase lanțul și deschise ușa larg. Pe scările verandei, printre plantele Elvirei aștepta o domniță blondă, în ținută business, dar cu mii de draci jucându-i pe sub piele... Anton se încruntă ca să fie sigur că nu i se poate citi în ochi impresia de adineauri:

— Da?

— În legătură cu înțelegerea telefonică de mai înainte... Este necesar să semnați. Pot intra?

— Desigur, dar...

— Vă rog să nu puneți întrebări, vă avertizez. Riscați să pierdeți oferta. Doamna? E nevoie și de semnătura sa...

— Elvira! Vii puțin? Uite, dumneaei... ați vorbit la telefon despre... zice că trebuie să semnezi.

Îl șocă felul în care arăta nevastă-sa: părea bătută, timorată și groaznic de contrastantă pe lângă cuconița atât de sigură pe ea, cu unghiile lăcuite și tocurele ei de zece centimetri, cu taiorul cambrat pe sub care precis nu avea decât un sutien de dantelă!

— Gata! S-a făcut! exclamă dama zâmbind profesional. Mă duc să-l aduc.

— Pe cine? Îngăimă Anton scuturat fără voie de un fior.

— Pe Victoraș. Așteaptă în mașină. Felicitările mele! Vă doresc multă fericire!

Elvira căzu pe fotoliu. Un colț al gurii îi zvâcnea și avea pete albe

în jurul ochilor holbați neverosimil. Anton făcu câțiva pași în urma blondei:

— Așteptați aici, vă rog!

Apucă să vadă pe fereastra sufrageriei un automobil negru ca o limuzină, cu geamuri fumurii. Întoarse capul de la imaginea asta când i s-a spus să rămână în casă, dar ceva îi arse parcă retina. Ar fi vrut să-i spună Elvirei... nu știa ce... că poate visează amândoi... sau că guvernul a făcut probabil niște descoperiri... Dar auzi pe terasă tocurele și un pas micuț, tropăit, inconfundabil.

Îl tremura carnea pe brațe și-i clănțăneau dinții în gură. Se întoarse spre ușă exact când se deschise. Fiul lui, Victor, era adus de îngerul blond în deux-pièces.

— Tati!

Elvira răcni și se repezi spre copil. Îl strângea în brațe, îl pipăia, îi săruta fiecare bucățică de piele.

\* \* \*

— E foarte ciudat că nu ne-au spus nimic... cum să ne comportăm, ce să spunem...

Trecuseră trei zile de când Victoraș era din nou acasă. Nu-l lăsau singur nicio clipă și erau dispuși să-i facă toate poftele. Mai întâi Elvira îl cercetase cu de-amănuntul:

— Uite, are semnul din naștere pe genunchi. Și alunița de sub păr, din creștetul capului. Dacă nu e o clonă, e sigur copilul nostru.

Noaptea târziu, Anton răscolea pe net. Bazaconii erau, de toate felurile, însă nu se pomenea de învierea din morți. Nu scria nicăieri de vreun program de recuperare a celor dragi din lumea cealaltă... Trebuie că era la mare secret. Clasificat.

— Ce bine că n-avem rude! concluzionă Elvira peste umărul său.

— Tot trebuie să găsim o soluție. Ce vor spune cunoscuții, vecinii, toți care știu... Uite, noi lipsim de trei zile de la serviciu. Și actele! Avem un certificat de deces...

— Doamne, Toni, nu știu cum am supraviețuit să scot certificat de moarte copilului meu... Poate că simțeam c-o să se întâmple minunea asta. Am păstrat certificatul de naștere. Ăla pe care-l credeam pierdut, de-am cerut duplicat.

— Mă mir că după ce ne-au prins în program, nu ne urmăresc, nu ne dau instrucțiuni, ceva... Poate așteaptă să-i contactăm noi.

— Cum?

— Numărul de la care te-a sunat tipa, a rămas înregistrat în memoria telefonului.

— La telefon am vorbit cu domnul care l-a adus, cred... făcu Elvira.

— Care domn?

— Care a venit cu Victor. Cel care ne-a pus să semnăm.

— Tu ai fost în stare de șoc. Păi n-a fost o femeie? O tipesă blondă?

— Tu vezi fuste peste tot! Era un bărbat solid, rasat, în costum de firmă. Am sesizat c-ai zis „dumneaei”; am crezut că te-ai fâstâcit. Apropo, ce-am semnat noi atunci?

— N-am stat să citesc. Probabil ne-am dat acordul. Da’ acum am impresia c-am făcut o prostie...

— Că ne-am luat fiul înapoi? Nu! Aș face la fel. stabili Elvira categoric.

Anton închise monitorul. Se duse la fereastră și privi în noapte.

— Știi, am vrut să-ți spun... Când l-au adus pe Victoraș, mi s-a părut că văd ceva ciudat.

— Ce?

— Au venit c-o limuzină neagră. Când s-a deschis portiera, din interior au țâșnit flăcări parcă; în tot cazu’ o lumină puternică roșie... M-au durut ochii.

— Nu înțeleg ce-ai văzut și nici nu-mi pasă. Mi-au adus copilul’.

— Elvira, cine poate să învie morții? O fi o sectă, un grup de savanți, extraterestri? Nu te îngrijorează aspectu’ ăsta?

— Bine, da’ ce mai contează? Eu mă gândeam azi-noapte când nu puteam adormi că poate Victor nici n-a murit. Pe-urmă am visat că ne-am dus la cimitir toți trei și mormântul nu mai era... Chiar, du-te mâine dimineață până la cimitir și vezi dacă e umblat... Că doar trebuiau să-l ia de acolo... Doamne, ce groaznic!

Anton înghiți nodul din gât. Dialogul era neverosimil. Ultimele zile erau neverosimile.

— Copilul are consistență, e real... șopti.

— Toni, dacă moartea nu e așa cum ni s-a spus? Dacă e totuși reversibilă? Toate cărțile sacre vorbesc de viață după moarte. Hai să fim realiști, e posibil!

— Chiar așa, Elvira, hai să fim realiști! Tu te auzi ce spui?

— Ce spun, domnule Anton Horvat? Copilul nostru a fost bolnav

și a murit, iar acum doarme în camera cealaltă. Asta spun. Dacă a fost milă divină, norocul său niște savanți cu un experiment, mi-e tot una. Le mulțumesc!

— Dar dacă a fost Altceva? Altcineva?

— Anton, am impresia foarte neplăcută că regreti... Sau ți-e ciudă că mă vezi fericită. Te-ai obișnuit fără Victoraș. Zi! Așa-i?

— Evi, spui cuvinte urâte. Dacă mă poți acuza că nu mi-am iubit băiatu'... Interpretezi greșit. Vreau să previn orice rău ni s-ar mai putea întâmpla. Suntem tulburați amândoi, e normal. Așa ceva... nu s-a mai văzut.

— Suferi de boala despicării firului în patru, Anton. Avem lucruri mai importante de stabilit. Nu crezi c-ar trebui să ne mutăm? Să facem ceva, că doar n-o să putem sta închiși în casă pe vecie! Mă duc să caut numărul de telefon.

Bărbatul deschise ușa camerei mici. Victoraș dormea ghemuit, în poziția lui caracteristică, așa cum nu-l mai văzuse dormind de-o eternitate, de dinainte de-a se îmbolnăvi. Era atâta inocență pe fața băiețelului, încât se căii pentru ce gândise. Nici nu îi spusese Elvirei ce îi trecuse prin cap, fiindcă era cumplit: că li se returnase un mic demon...

— Toni! Vii puțin?

— Da? Ai găsit?

— Numărul nu există. Ce chestie, chiar și când sună cineva cu număr la secret, se afișează niște steluțe... Acum nimic, uită-te și tu!

\* \* \*

Trecuse un an de când se mutaseră la Sibiu. Anton se văzu silit să recunoască în sinea sa că lucrurile luaseră o întorsătură absolut fericită; parcă se aranjau de la sine. Doar în unele seri când afară era înnorat și burnița monoton ca și cum cerul s-ar fi distrămat fâșii-fâșii, își mai amintea vag de vechile lui temeri. Și oftă.

Cumpăraseră o casuță nu prea mare spre Dumbravă, cu o livadă de o mie de metri în față, exact cât să alerge Victor și cățelul cu blană aurie pe care i-l dăruiseră când împlinise cinci ani. Elvira găsisese post la o școală în cartierul învecinat; cu autobuzul făcea șapte minute. Astă-vară se titularizase. El lucra IT-ist la un patron cumsecade. Victoraș frecventa grupa pregătitoare la grădinița din colțul străzii. La prânz, când ieșea de la cursuri, Elvira îl lua acasă. La ora patru și un sfert îl aștepta zâmbitoare la poartă, iar el intră întâmpinat de chiotele

fiului și lătrăturile fericite ale cățelandrului.

Uneori se oprea și lăsa acel gând să ciocănească în țeasta lui: „Copilul meu a fost mort. A fost mort timp de un an. Trei sute șazeci și cinci de zile am trăit fără el, timp în care Victor a locuit sub pământ”. Încercase o dată să-l întrebe ce-și amintea când fusese departe de mami și de tați, dar băiatul nu știuse ce să-i răspundă. Când l-a mai întrebat o dată a izbucnit în plâns și Elvira s-a supărat. De ce necăjea copilul? Ce-i venise să-l întrebe așa ceva? Dacă ar fi fost după ea, nu s-ar mai fi gândit niciodată la asta!

Seninul acelor zile era atât de perfect, încât Anton își făcu reproșuri în sinea lui. Ce-i venise, nu era totul ca-n cele mai frumoase vise? De ce ispitea soarta?

Și totul a fost frumos până pe întâi mai. Era într-o vineri și plănuiau să iasă la plimbare, nu prea departe, întrucât nu cumpăraseră încă mașina.

Anton se trezi în acea dimineață din cauza unei cumplite dureri de cap și a unui coșmar: visase ziua când Victoraș fusese adus înapoi. Șocul acelor clipe când i se părea că locuiește printre imaginile înghețate din creierul unui nebun, când aerul devenise greoi ca apa și apăsa pe umerii lui, șocul acela avea un gust de neuitat. I se grefase pe suprafața tuturor neuronilor, îl simțea cu toți porii pielii. Deschisese ochii chiar în clipa când era pe punctul de a se îneca în trecutul vâscos al acelei zile. Era transpirat, sugrumat și îngrozit. Sări în picioare: în fața ochilor minții îi stăruia albul foii de hârtie pe care o semnase. Un alb întinat de un scris prea mărunț pentru a fi lizibil... Un geamăt îi atrase atenția. Elvira plângea în somn. O trezi:

— Toni, am visat că semnam hârtiile aduse atunci... când cu Victor... ce naiba scria pe hârtiile alea? Atâta m-am chinuit să văd ce e pe ele, c-au început să-mi curgă lacrimi de sânge din ochi... Doamne, a fost groaznic!

— Și ce scria, ai văzut până la urmă?

— Nu.

După masă, pe când se aflau la plimbare pe sub copacii umbroși, uriași ai Dumbrăvii, Anton avea să-și amintească teroarea visului cu câteva clipe înainte ca Victoraș să se prăbușească.

\* \* \*

— Tati, mă doare capul rău de tot! Dă-mi o pastilă să-mi treacă!  
Anton își măcina măselele în gură. Așa începuse și data trecută.

Elvira încercă să-și mențină calmul: Răcise! Încă nu era atât de cald afară și copilul alergase cu capul descoperit.

Dar durerea nu voise să se stingă. Urca tot mai sus, mai sus, până Victoraș începu să plângă, să se zvârcolească. Atunci se stinse ceva în ochii Elvirei. Soții se priviră; acum știau. Anton o lăsă la urgențe. Nu intenționa să audă iarăși verdictul acela. De data asta va face ceva.

Porni pe străzi aiurit și cu gust de cenușă pe limbă. Constată că pomii înfloriți își scuturau podoaba dintr-odată. Se înnorase; avea să plouă. Dădu peste o biserică. Avea poarta închisă. Anton bătu cu pumnul. Strigă Celui dinăuntru:

— Când ai program cu publicu?

O fi dormind, își spuse cu sarcasm. Sau o fi murit, cum citise într-un curs de filosofie la facultate, acum câteva secole.

Se opri pe o bancă, deși începuse să picure. O pasăre, probabil o mierlă, fluiera tare undeva într-un tufiș. Oh, de-ar fi tăcut! Dacă s-ar concentra, poate ar reuși să dibuie în capul fiului viermele acela roșu care-l chinuia. L-ar fi vizualizat bine de tot, ar fi tras de el să-l scoată, să-l ciugulească așa cum ciugulea mierla râmele. Fiindcă dacă nu, viermele se va transforma în tumoare. Doctorii aveau să le spună peste o lună că e inoperabilă. Și-n acest timp micul Victor va plânge de durere și se va ruga de ei să-i dea ceva, să-l scape. După aceea vor aștepta încă trei luni până copilul se va dezintegra, se va subția de chin, implorându-i să-l ajute. Iar ei nu vor face nimic. Se va termina abia în pragul toamnei, când Victoraș va fi de nerecunoscut: un trup vitrificat la miile de grade ale suferinței. Ei, morți vii.

De ce? Cui îi folosea, cine se simțea satisfăcut de moartea urâtă a unui copilaș? auzi pași apropiindu-se, dar rămase cu fruntea în palme. Apoi desluși ceva cunoscut: tocurile lovind sonor asfaltul. Duduița aceea trecea pe lângă el. Parfumată, elegantă și fășneată. Țâșni spre ea abia după ce se îndepărtase pe alea spre biserică.

— Tu! Stai! strigă gâfâind.

Domnița se întoarse numai zâmbet:

— A, domnul cu băiețelul. Dar ce faceți?

Anton se opri năucit. Era ceva cu femeia asta. Ceva neclar, ambiguu în ținuta ei, în felul cum zâmbea mios, dar transmitea, cu toate acestea, pericol, ca un pește electric, viu colorat.

— Victor se simte rău! rosti dintr-o suflare.

— Oh! făcu duduia. Ați ajuns la scadență?

Și adăugă imediat cu solitudine:

— Dacă insistați pot să intervin pentru o prelungire.

— Scadență?!

Nu-l observase pe preotul ce se apropiase de poarta bisericii. Nici măcar nu era conștient că se ținea de gardul de fier cu un aer pierdut.

— Fiule, vrei să te spovedești?

Se întoarse spre cel care-l interpelă. Omul în negru făcuse un gest cu mâna. Duduia nu mai era. Dispăruse după colț?

— Ați văzut femeia aceea? se agăță de unicul martor posibil.

— Era un diavol, nu femeie.

— Ai speriat-o! Trebuia să-mi spună de Victor...

— Ești liber să alegi. Vrei să-l faci să treacă încă o dată prin durere? Și încă o dată? Alege!

— Dar nu vreau să aleg! Nu pot să aleg. Nu-mi trebuie această libertate! Îmi vreau copilul! Vreau să fiu fericit cu familia mea.

— Acceptă că nu poți înțelege tot, așa cum de aici nu poți vedea până departe. Dar dacă te urci sus pe deal, sau în clopotniță, la alt nivel, vei putea zări imaginea întregului.

— Tu cine ești?

Anton își trecu palma aspră peste pleoape. Plânsese, plângea în fața unui necunoscut. Clipi: străinul dispăruse.

Porni spre spital pe străzile pustii și umede...

[Originally published in „Sfera Online” 11 iulie 2010]